

ירושלים, כ"ח בטבת תשע"ד
31 בדצמבר 2013
361/2013

אומדנים מוקדמים לחשבונות הלאומיים לשנת 2013 Preliminary National Accounts Estimates for 2013

- עלייה של 3.3% בסך התוצר המקומי הגולמי ועלייה של 1.4% בתוצר לנפש
- עלייה של 4.0% בהוצאה לצריכה פרטית ועלייה של 2.0% בהוצאה לצריכה פרטית לנפש
- עלייה של 3.2% בהוצאה לצריכה ציבורית
- עלייה של 0.3% בהשקעות בנכסים קבועים
- יציבות ביצוא הסחורות והשירותים

[ללוחות](#)

[למצגת חשבונות לאומיים 2013](#)

התוצר המקומי הגולמי, במחירים קבועים, עלה בשנת 2013 ב-3.3%, בהמשך לעלייה של 3.4% בתוצר בשנת 2012, ועלייה של 4.6% בשנת 2011.

נתונים מנוכי עונתיות על התפתחות התוצר לפי רבעים מראים שברבע השלישי של שנת 2013 גדל התוצר ב-2.0% בחישוב שנתי לאחר עלייה של 4.7% ברבע השני ו-2.4% ברבע הראשון של 2013. נתונים מנוכי עונתיות מתקבלים לאחר ניכוי השפעת העונתיות והשפעת חגים וימי פעילות מהנתונים המקוריים.

האוכלוסייה בישראל גדלה בשנת 2013 ב-1.9%, כך שהתוצר המקומי הגולמי לנפש עלה ב-1.4% לאחר עלייה של 1.5% בשנת 2012. התוצר לנפש בשנת 2013 הסתכם ב-130.8 אלף ש"ח, או 36.2 אלף דולר, במחירים שוטפים. לשם השוואה, לפי נתוני OECD עלה התמ"ג לנפש בארצות הארגון ב-0.7% בממוצע השנה. זאת על פי אומדנים מוקדמים לסיכום שנת 2013 שנערכו בלשכה על בסיס נתונים של 9 עד 11 חודשים והערכות לחודשים החסרים.

יש להתייחס לממצאים אלה בזהירות כי כידוע, קיימת אי סדירות גבוהה יחסית בסדרות הסטטיסטיקה הכלכלית בארץ. הדבר מתבטא בתנודות חריפות בנתונים הרבעוניים המקשות במיוחד על איתור נקודות מפנה בפעילות הכלכלית וניתוח המגמה בסדרות העתיות השונות. האומדנים המוקדמים על ההתפתחות הכלכלית יעודכנו עם קבלת הנתונים לחודשים החסרים.

בשנת 2013 עלתה **ההוצאה לצריכה פרטית** ב-4.0%, לאחר עלייה של 3.2% ב-2012. בשל גידול האוכלוסייה ב-1.9% עלתה **ההוצאה לצריכה פרטית לנפש** ב-2.0%. **ההוצאה לצריכת מוצרים בני קיימא** עלתה ב-3.6% לנפש, **ההוצאה לצריכת מוצרי בני קיימא למחצה** (הלבשה, הנעלה וכ"ד) עלתה ב-1.9% לנפש ו**ההוצאה לצריכה שוטפת** (מזון, דיור, דלק, שירותים וכ"ד) עלתה ב-1.3% לנפש.

ההוצאה לצריכה ציבורית עלתה השנה ב-3.2%, בהמשך לעלייה דומה ב-2012. העלייה בהוצאה לצריכה ב-2013 משקפת עלייה של 2.8% בהוצאה לצריכה אזרחית ועלייה של 4.5% בצריכה הביטחונית.

ההשקעות בנכסים קבועים עלו השנה ב-0.3%, לאחר עלייה של 3.5% בשנת 2012. העלייה המתונה ב-2013 מורכבת מעלייה בהשקעות בכלי תחבורה, בבנייה שלא למגורים ובהשקעות במוצרי קניין רוחני (נכסים לא מוחשיים לשעבר) ומירידה בבנייה למגורים ובהשקעות במכונות וציוד.

כמו כן, ירד **יצוא הסחורות והשירותים** בשיעור של 0.1%, לאחר עלייה של 0.9% ב-2012. **יצוא הסחורות והשירותים** ללא יהלומים וחברות הזנק ירד ב-1.1% לאחר עלייה של 4.1% בשנת 2012.

ההכנסה המקומית הגולמית הריאלית המביאה בחשבון את השפעת השינויים בתנאי הסחר הבינלאומי על ההכנסה – עלתה בשנת 2013 ב-0.3% יותר מהעלייה בתוצר, עקב שיפור בתנאי הסחר.

להלן פירוט נוסף של האומדנים המוקדמים שהוכנו בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה:

התוצר בענפי המשק:

התוצר העסקי – התמ"ג למעט תוצר השירותים הציבוריים והקהילתיים ושירותי הדיור – עלה בשנת 2013 ב-3.5%, לאחר עליות של 3.4% ב-2012 ו-4.7% ב-2011. השינויים בתוצר במגזר העסקי השנה מורכבים מעליות של 0.9% בתוצר ענף התעשייה כרייה וחציבה, של 2.2% בתוצר ענפי המסחר, שירותי האירוח והאוכל, של 6.7% בתוצר ענף המידע והתקשורת, של 3.5% בענפי התחבורה, האחסנה והדואר, של 5% בענפי השירותים הפיננסיים, המדעיים והטכניים ושל 22.6% בענפי החשמל, מים וביוב.

תוצר ענף השירותים הציבוריים והקהילתיים, הנאמד על פי תשלומי השכר בממשלה, ברשויות המקומיות ובמוסדות ללא כוונת רווח (שרוב מימונם ע"י הממשלה) – עלה בשנת 2013 ב-2.4% לאחר עלייה של 3.1% אשתקד.

ההוצאה לצריכה :

ההוצאה לצריכה פרטית לנפש עלתה השנה ב-2.0% , לאחר עלייה של 1.4% בשנת 2012 ועלייה של 1.9% ב-2011. ההוצאה לצריכה פרטית שוטפת לנפש עלתה ב-2013 ב-1.3% , לאחר עלייה של 1.6% ב-2012. העלייה בהוצאות לצריכה שוטפת לנפש משקפת עליות בהוצאות לשירותים אחרים (1.0%) , בהוצאה למזון משקאות וטבק (1.8%) ובהוצאות למוצרי תעשייה לצריכה שוטפת (2.6%). ההוצאה לרכישת מוצרי בני קיימא למחצה לנפש עלתה ב- 1.9% לאחר עלייה של 5.9% בשנת 2012 כאשר, ההוצאות להלבשה והנעלה עלו ב- 1.2% לנפש.

ההוצאה לרכישת מוצרים בני קיימא לנפש עלתה בשיעור של 3.6% , לאחר ירידה של 1.7% ב-2012 ועלייה של 5.9% ב-2011. פירוט ההוצאה מראה ירידה של 2.8% לנפש ברכישות הציוד למשק הבית – מקררים, מזגנים, מכונות כביסה וכיוצא בזה, ועליות של 11.7% ברכישות כלי רכב לשימוש פרטי ושל 1.5% ברכישות ריהוט ותכשיטים .

ההוצאות לצריכה ציבורית אינדיבידואלית כוללות את ההוצאות לחינוך, בריאות, שירותי רווחה, תרבות (למעט המינהל בתחומים אלה). הוצאות אלו עלו בשנת 2013 ב-2.8% לאחר עלייה של 3.4% ב-2012.

כלל הצריכה האינדיבידואלית שכוללת את הצריכה הפרטית והציבורית האינדיבידואלית עלתה בשנת 2013 ב-3.7% לאחר עלייה של 3.2% אשתקד. משתמע מכך, שהצריכה האינדיבידואלית לנפש עלתה ב-1.8%.

ההוצאות לצריכה ציבורית קולקטיבית כוללות את ההוצאות לביטחון וסדר ציבורי וכן הוצאות מנהל אזרחיות. בשנת 2013 עלו הוצאות אלו ב-3.7% , בהמשך לעלייה של 3.1% בשנת 2012.

ההוצאה לצריכה סופית מורכבת מהצריכה האינדיבידואלית (87% מהצריכה הסופית ב-2013) והצריכה הקולקטיבית (13% מהצריכה הסופית). ההוצאה לצריכה סופית עלתה בשנת 2013 ב-3.7% שפירושו עלייה של 1.8% בהוצאה לנפש.

גירעון המגזר הממשלתי :

בשנת 2013 הסתכם **המאזן השוטף של המגזר הממשלתי** בגירעון של 24.3 מיליארדי ש"ח – זאת לעומת גירעון של 30.5 מיליארדי ש"ח בשנת 2012 . במונחי תוצר הסתכם הגירעון ב-2013 ב-2.3% מהתמ"ג, לעומת גירעון של 3.1% ב-2012. הגירעון בחשבון השוטף שווה להכנסות השוטפות פחות ההוצאות השוטפות של כל הגופים במגזר הממשלתי: הממשלה, הרשויות המקומיות, המוסדות הלאומיים ומלכ"רים שמקבלים את רוב מימונם מהממשלה. העלייה בגירעון הממשלתי השוטף ב-2013 מבטאת עלייה של 8.2% **בהכנסות השוטפות**, לאחר עלייה של 3.6% בסעיף זה בשנת 2012. העלייה בהכנסות ב-2013 משקפת עלייה בכל סעיפי ההכנסות ובעיקר בהכנסות ממסים. סך ההכנסות ממסים עלה השנה ב-10.1% , לאחר עלייה של 3.3% בגביית המסים ב-2012.

סך ההוצאות השוטפות במגזר הממשלתי עלה השנה ב-6.0% לאחר עלייה של 6.9% ב-2012. **ההוצאה לצריכה הציבורית** שמהווה 59.5% מסך ההוצאות השוטפות של המגזר הממשלתי עלתה בשנת 2013 ב-5.8% במחירים שוטפים (3.2% במחירים קבועים). ההוצאות על הריבית על החוב הציבורי עלו ב-7.1%.

בהעברות המגזר הממשלתי למשקי הבית מסתמנת בשנת 2013 עלייה של 6.3%, בהמשך לעלייה של 6.6% ב-2012. מתוך זה עלו קצבאות הביטוח הלאומי ב-6.5%.

המאזן הכולל של המגזר הממשלתי, המתקבל כסיכום של המאזן בחשבון השוטף והמאזן בחשבון ההון, הסתכם ב-2013 בגרעון של 3.2% מהתוצר בהשוואה ל-3.9% בשנת 2012.

השקעות בנכסים קבועים:

ההשקעות בנכסים קבועים עלו השנה ב- 0.3% לאחר עלייה של 3.5% ב-2012 ועלייה של 15.7% ב-2011. **ההשקעות בענפי המשק השונים** (בבנייה שלא למגורים, במכונות, ציוד, כלי תחבורה ונכסים לא מוחשיים) עלו בשנת 2013 ב-0.5%, לאחר עלייה של 2.7% ב-2012 ועלייה של 17.4% ב-2011. ההשקעות בכלי תחבורה יבשתיים לשימוש עסקי עלו ב-13.9% וההשקעות במכונות וציוד ירדו ב-11.4%. ההשקעות במוצרי קניין רוחני (במחקר ופיתוח, בתוכנה ובחיפוי נפט וגז) עלו השנה ב- 3.0%. ההשקעות בבניינים שלא למגורים ועבודות בנייה אחרות עלו ב-5.6%, לאחר עלייה של 6.2% אשתקד. **ההשקעות בבנייה למגורים** ירדו בשנת 2013 ב- 0.3% לאחר עלייה של 5.4% ב-2012 ו-11.6% ב-2011.

יצוא ויבוא:

יצוא הסחורות והשירותים ירד השנה ב-0.1%, לאחר עלייה של 0.9% ב-2012 ועלייה של 7.3% ב-2011. היצוא התעשייתי (למעט יהלומים) ירד השנה ב-3.5% לאחר עלייה של 1.8% אשתקד. ההכנסות מיצוא שירותי תיירות ירדו ב- 1.2% בהמשך לירידה של 1.4% ב-2012. יצוא שירותים למעט תיירות וחברות הזנק, שכולל בעיקר שירותי תוכנה ומחקר, עלה ב-3.9%, לאחר עלייה של 10.7% ב-2012.

יצוא היהלומים ירדו ב-1.7% והיצוא החקלאי עלה ב-2.7% בשנת 2013. **יבוא הסחורות והשירותים**, במחירים קבועים, שמר השנה על יציבות, לאחר עלייה של 2.3% ב-2012 ועלייה של 10.5% ב-2011. יבוא הסחורות והשירותים, למעט היבוא הביטחוני, יבוא אוניות ומטוסים ויבוא יהלומים, ירד ב-2.0%, לאחר עלייה של 5.2% ב-2012 ועלייה של 8.9% ב-2011.

חשבון הסחורות והשירותים של מאזן התשלומים (כולל יבוא בטחוני) הסתכם בעודף של 2.8 מיליארד דולר בשנת 2013, בהמשך לעודף של 0.5 מיליארד דולר בשנת 2012.

חשבון הסחורות והשירותים של מאזן התשלומים (למעט יבוא בטחוני) הסתכם בעודף של 5.7 מיליארד דולר בשנת 2013, בהמשך לעודף של 3.2 מיליארד דולר בשנת 2012.

החשבון השוטף של מאזן התשלומים, הכולל את חשבון הסחורות והשירותים (כולל יבוא בטחוני), חשבון ההכנסות מהשקעות ומעבודה וחשבון ההעברות השוטפות עם חו"ל, הסתכם בעודף של 3.9 מיליארד דולר בשנת 2013, לאחר עודף של 0.85 מיליארד דולר בשנה הקודמת. העודף בחשבון השוטף ב- 2013 היווה כ-1.3% מהתמ"ג, לעומת העודף בשנת 2012 שהיווה 0.3% מהתמ"ג.

מחירים :

מחירי הסחורות והשירותים במשק עלו בשנת 2013 ב-0.2%, לאחר עליות של 4.3% ב-2012 ו-2.7% ב-2011. מחירי כלל הסחורות והשירותים במשק כוללים מחירי מוצרים ושירותים מייצור מקומי ומיבוא לכל השימושים – צריכה פרטית וציבורית, השקעות בבנייה, בציוד, בכלי תחבורה ובמלאי ויצוא. **מחירי התוצר המקומי** עלו השנה ב-2.7% ומחירי יבוא הסחורות והשירותים ירדו ב-6.8%. גם התפתחות **מחירי השימושים המקומיים** – הצריכה הפרטית והציבורית וההשקעות – שעלו בשנת 2013 ב-1.9%, הייתה שונה מהתפתחות מחירי יצוא הסחורות והשירותים שירדו ב-4.4% עקב הירידה בשער החליפין של הדולר.